

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/82/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201754
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8521201754.8

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v sporovej veci žalobcu: Pozemkové spoločenstvo urbarialistov v Lesnici, 065 33 Lesnica 122, IČO: 37 874 853, právne zastúpený: JUDr. Slavomír Firment, advokát, 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovaným: 1./ A. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX Lesnica 145, 2./ C. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX D. XXX, právne zastúpení: JUDr. Dávid Hoffman, advokát, Hlavné námestie č. XX, XXX XX E., 3./ F. G., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX D. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd konanie **zastavuje**.

II. Žalovaným v 1. a 2. rade **priznáva** nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Žalovanému v 3. rade **nárok** na náhradu trov konania voči žalobcovi **nepriznáva**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou tunajšiemu súdu dňa 31.12.2021 domáhal, aby súd určil, že žalobca je výlučným vlastníkom v petite žaloby špecifikovaných pozemkov, nachádzajúcich sa v katastrálnom území D., odčlenených geometrickým plánom geodeta F. H. č. 28/2018 zo dňa 2.7.2018, autorizčne overeného I. J. E. dňa 2.7.2017 a úradne overeného Okresným úradom, katastrálnym odborom Stará Ľubovňa pod č. G1-385/2018 zo dňa 17.7.2018, na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti parcelné číslo 995/4, 995/5, 995/7, 995/8, 995/9, 995/10. Žalovaní v 1. a 2. rade so žalobou nesúhlasili, žalovaný v 3. rade proti nároku žalobcu nemal námietky.

2. Tunajší súd po prejednaní veci rozhodol rozsudkom č.k. 5C/82/2021-82 zo dňa 6.10.2022, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Na podklade odvolania žalovaných v 1. a 2. rade Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 17Co/7/2023-126 zo dňa 8.2.2024 rozsudok prvoinštančného súdu sp. zn. 5C/82/2021 zo dňa 6.10.2022 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 5C/82/2021 zo dňa 6.10.2022 zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd v dôvodoch uznesenia, okrem iného, uložil prvoinštančnému súdu v ďalšom konaní vysporiadať sa s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanej žalobe a v súlade s ustanoveniami zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách vyhodnotiť, či ku dňu podania žaloby je Pozemkové spoločenstvo urbarialistov v Lesnici aktívne vecne legitímovaným subjektom.

3. Po vrátení veci na ďalšie konanie tunajší súd nariadil pojednávanie na deň 25.4.2024.

4. Dňa 22.4.2024 žaloba doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že v nadväznosti na doručené uznesenie odvolacieho súdu, v záujme zásady hospodárnosti konania, na podanej žalobe, s poukazom

na vyslovené závery odvolacieho súdu, netrvá a žalobu týmto berie v zmysle ustanovenia § 144 a nasl. CSP, v celom rozsahu späť a žiada, aby súd konanie zastavil. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, navrhol, aby súd rozhodol v zmysle § 257 CSP, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, zohľadňujúc špecifickosť a výnimočnosť tohto prípadu, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že v konaní sa preukázalo, že žalovaní v 1. – 3. rade napriek zápisu v katastri nehnuteľnosti, nie sú a ani nemôžu byť vlastníkami sporných pozemkov, vytvorených chybným zápisom pri spracovaní ROEP. Žalobca má za to, že dôvody hodné osobitného zreteľa je potrebné jednoznačne vidieť najmä v procesnej situácii spôsobenej okolnosťami daného prípadu. Je zrejmé, že celý spor „zavinil“ spracovateľ chybným postupom pri spracovaní ROEP a následný nesúhlasný postoj žalovaných v 1. a 2. rade k náprave tohto stavu opravou v katastri nehnuteľnosti, a to napriek jednoznačnému konštatovaniu znalca v znaleckom posudku, s ktorým boli títo oboznámení. Bolo by preto, podľa jeho názoru, spravodlivé, aby si každá zo strán znášala svoje trovy. Zároveň v prílohe priložil súhlas žalovaného v 3. rade so späťvzatím žaloby.

5. Súd zaslal späťvzatie žaloby žalovaným v 1. a 2. rade s tým, že v lehote 10 dní môžu oznámiť súdu, či súhlasia so späťvzatím žaloby a s návrhom žalobcu na rozhodnutie o náhrade trov konania.

6. Žalovaní v 1. a 2. rade podaním zo dňa 16.5.2024 oznámili súdu, že so späťvzatím žaloby sp. zn. 5C/82/2021 súhlasia a zároveň súhlasia s tým, aby súd konanie zastavil. Nesúhlasia však s návrhom žalobcu, aby súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 257 CSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Majú za to, že v otázke náhrady trov konania je potrebné aplikovať ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, pretože žalobca procesne svojím úkonom zavinil zastavenie konania. V takomto prípade súd nemá inej zákonnej možnosti, ako priznať náhradu trov konania v uplatnenom rozsahu protistrane, čiže v danom prípade žalovaným v 1. a 2. rade, v rozsahu 100 %. Navyše podotkli, že podľa ich názoru má nárok na náhradu trov konania aj žalovaný v 3. rade. Nesúhlasia s tvrdením žalobcu, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa predstavujúce výnimočnosť a špecifickosť tohto prípadu, ktoré majú spočívať v tom, chybu zavinil svojím postupom príslušný katastrálny úrad pri spracovaní ROEP, a že v konaní sa mala preukázať skutočnosť, že žalovaní v 1. a 2. rade nie sú vlastníkami sporných nehnuteľností. Žalovaní uviedli, že prvostupňový súd vzhľadom na absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nemal v konaní po takomto zistení vôbec pokračovať, pretože sa jedná o nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, ale mal podľa odôvodnenia krajského súdu a podľa procesných ustanovení § 161 ods. 2 CSP žalobu zamietnuť a zároveň rozhodnúť o náhrade trov konania. Ďalej žalovaní v 1. a 2. rade uviedli, že nerozumejú tomu, prečo žalobca uvádza ako dôvod osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania pochybenie príslušného katastrálneho úradu pri spracovaní ROEP, pretože táto skutočnosť mu bola známa pred podaním žaloby, pričom samotný žalobca poukazoval na pochybenie pri spracovaní ROEP. Navyše žalobca bol v celom konaní zastúpený svojím splnomocneným advokátom, pričom spor vyvolal svojimi úkonmi žalobca a takisto aj svojimi procesnými úkonmi zavinil jeho zastavenie.

7. Žalovaný v 3. rade vo vyjadrení zo dňa 22.4.2024 uviedol, že so späťvzatím žaloby súhlasí a zároveň prehlásil, že si náhradu trov súdneho konania neuplatňuje.

8. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa čl. 17 Základných princípov CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

15. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľností označených v petite podanej žaloby. Žalovaní v 1. a 2. rade v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie namietali aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v tomto konaní. Odvolací súd na podklade odvolania žalovaných v 1. a 2. rade zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že je potrebné (okrem iného) vysporiadať sa s otázkou aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu na podanej žalobe. Následne žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, žiadal konanie zastaviť a o náhrade trov konania rozhodnúť v zmysle § 257 CSP.

16. Nakoľko žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť a žalovaní v 1. – 3. rade vyjadrili súhlas so späťvzatím žaloby, súd postupom podľa § 145 ods. 1 CSP konanie v predmetnej veci zastavil a zároveň rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania, pričom sa riadil nižšie rozpisanými úvahami.

17. Náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Náhrada trov konania sa vzťahuje na účelne vynaložené trovy. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ust. § 256 odsek 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zaviniť, že sa konanie muselo zastaviť. „I. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne.“ (nálež Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

18. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom, ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zaviniť zastavenie konania. Ide najmä o prípady, keď žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi, v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť. Dôvodnosť žaloby sa posudzuje procesne a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatíu žaloby nedošlo. Rozhodnou je skutočnosť, že žalovaný splnil to, čoho sa žalobca domáhal, a že len z tohto dôvodu vzal žalobca žalobu späť. Aj náhrada trov konania priznaných podľa § 256 ods. 1 CSP sa vzťahuje na účelne vynaložené trovy. Ide o vyjadrenie všeobecného princípu, že nárok na náhradu trov konania je úzko spätý s účelnosťou ich vynakladania pri uplatňovaní práva na súdnu ochranu. (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 1. vydanie, 2017, s. 932 - 939).

19. „Ustanovenie § 146 ods. 2 OSP vyjadruje výnimku zo zásady náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vyjadrenej v § 142 OSP. Toto ustanovenie vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon má za následok zastavenie konania. Z previazanosti § 146 ods. 1 písm. c) OSP s § 146 ods. 2 OSP vyplýva, že ak súd zastavuje konanie v dôsledku späťvzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku správania odporcu (žalovaného) k požiadavkám navrhovateľa (žalobcu). Ide teda o to, či sa navrhovateľ domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol navrhovateľ v meritórnom konaní úspešný, alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Sžo 225/2010).“ (Najvyšší súd SR, sp. zn. 7M Cdo 1/2014).

20. V danom prípade žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť na základe vyslovených záverov odvolacieho súdu, ktorý v zrušujúcom uznesení zo dňa 8.2.2024 uložil prvoinštančného súdu vyporiadať

sa práve s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanej žalobe v súlade s ustanoveniami zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach a vyhodnotiť, či ku dňu podania žaloby je Pozemkové spoločenstvo urbaralistov v Lesnici aktívne vecne legitímovaným subjektom.

21. „S dôvodmi hodnými osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 150 OSP (teraz § 257 CSP - pozn. autora) nemožno zamieňať skutočnosť, že odporca svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania. Na takýto prípad pamätá ustanovenie § 143 OSP, podľa ktorého odporca, ktorý nemal vo veci úspech, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania. Toto ustanovenie súdy opomínajú.“ (R 23/1989)

22. Žalobca v podaní, ktorým vzal žalobu späť, navrhol, aby súd o náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 257 CSP. V danom prípade však súd prvej inštancie nezhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 257 CSP.

23. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 CSP sa právna veda zjednotila v názore, že „V súdnej praxi sa stretávame s rozhodnutiami, ktoré v určitom smere navigujú súdy na skúmanie dôvodov hodných osobitného zreteľa vo vzťahu k určitému druhu konania alebo k určitej procesnej situácii. Poslanie týchto rozhodnutí treba chápať tak, že upozorňujú na to, práve v určitom konaní alebo za určitej procesnej situácie môžu nastať dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto pri úsudkovom procese sudcu nesmie v takom konaní alebo v takej procesnej situácii chýbať skúmanie aj týchto dôvodov.“ (Mazák J., Šoltýs L. Trovy konania v civilnom procese. Bratislava: Slovenská advokátska komora, Mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie, 1997, s. 96)

24. Z ustanovenia § 257 CSP priamo vyplýva možnosť aplikácie tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dôvodom spočívajúcim v pomeroch strán je napríklad skutočnosť, že strana, ktorá je povinná nahradiť trovy konania protistrane sa ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. Použitie § 257 neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zároková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

25. V prejednávanej veci je rozhodujúce to, že žalobca vzal žalobu späť bez udania dôvodu, po tom, čo krajský súd uložil prvostupňovému súdu zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní. Pri späťvzati žaloby sa rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania spravuje zásadou zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch stranách, teda ako na strane žalobcu, tak aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca musel žalobu zobrať späť pre správanie žalovaného po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zaviniť zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu, alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

26. Na základe vyššie uvedeného bol pre súd v prejednávanej veci, v súvislosti so späťvzatím žaloby, podstatný dôvod tohto späťvzatia. Určujúcim pre posúdenie zavinenia na zastavení konania je vzťah medzi tým, čoho sa žalobca podanou žalobou domáhal (požadovaným výsledkom) a skutočnosťou, pre ktorú vzal žalobu späť. Zo žalobcom vymedzeného dôvodu späťvzatia žaloby nebolo možné vyvodiť súvislosť medzi správaním sa žalovaných v 1. a 2. rade vo vzťahu k žalobou vymedzenému nároku, t. j. žalobnému petitu (o určenie vlastníckeho práva). Teda žalovaným v 1. a 2. rade nie je možné pričítať procesné zavinenie na zastavení tohto konania.

27. Cez optiku vyššie popísaných úvah potom predmetná procesná situácia dáva záver, že na daný právny stav nie je možné pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikovať zákonné ustanovenie § 257 CSP, preto konajúci súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP a žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100 %.

28. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada

trov konania nepriznáva (uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.2.2018, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

29. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 3. rade rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia § 256 ods. 1 CSP a čl. 17 základných princípov CSP tak, ako to vyslovil Najvyšší súd SR vo vyššie označenom uznesení, a to tak, že žalovanému v 3. rade, ktorému v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, a ktorý si ani náhradu trov konania nežiadal, nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od dourčenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.) uviesť proti, ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.